

**Statens jordbruksverks allmänna råd (2001:2) i anslutning till
förordningen (2000:577) om stöd för miljö- och landsbygds-
utvecklingsåtgärder;**

beslutade den 20 juni 2001

I förordningen (2000:577) om stöd för miljö- och landsbygdsutvecklingsåtgärder (LBU-förordningen) finns bl.a. regler om hävning av beslut om stöd, återbetalning av stöd och nedsättning av stödbelopp. Statens jordbruksverk meddelar följande allmänna råd för tillämpningen av nedan angivna bestämmelser.

Allmänna råd till 1 kap. 16 § LBU-förordningen

Återkrav vid förtida avslut av ingånget åtagande

I 1 kap. 16 § tredje stycket LBU-förordningen anges två villkor som båda måste vara uppfyllda för att en stödmottagare inte skall bli återbetalningsskyldig för utbetalt stöd. Dessa villkor är:

1. Stödmottagaren skall slutligt upphöra med att bedriva sin näring efter det att en betydande del av åtagandet har fullgjorts.

2. Det skall inte vara möjligt för en efterträdare att överta åtagandet.

Detta innebär att för att jordbrukaren inte ska bli återbetalningsskyldig måste denne ha fullgjort en betydande del av sitt åtagande samt att efterträdaren inte har möjlighet att överta åtagandet.

Med en betydande del av åtagandet avses i allmänhet minst tre år.

Allmänna råd till 1 kap. 18 § LBU-förordningen

Allmänt om nedsättning av stödbelopp

Inför en nedsättning av stödbelopp bör en helhetsbedömning av jordbruksföretaget göras där aktuella villkorsfel, och då i synnerhet icke arealrelaterade villkorsfel, vägs mot syftet med stödet.

Klassificeringsfel

Om ett landskapselement i stödet för bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer har anmälts i felaktig kategori eller felaktigt beträffande antal eller meter räknas det som ett klassificeringsfel. Beslutet om åta-

gande bör i dessa fall uppdateras. Stödutbetalningen bör i sådana fall endast ske utifrån det uppdaterade åtagandet.

Arealrelaterade och djurrelaterade villkorsfel - samtliga stöd

Beträffande villkorsfel bör det belopp som stödet skall sättas ned med (villkorsavdraget) motsvara stödbeloppet för den areal på vilken villkorsfel föreligger (areal med villkorsfel).

Villkorsavdrag – samtliga stöd

För kompensationsbidraget och djurhållningsdelen i stödet för ekologiska produktionsformer bör villkorsavdrag göras från det belopp som motsvarar den omfattning stödmottagaren sökt utbetalning för och är berättigad till. Ett villkorsavdrag för övriga ersättningar bör göras på ett sådant sätt att utbetalningen motsvarar omfattningen av åtagandet minus areal med villkorsfel. I de fall brukaren sökt utbetalning för en mindre areal skall utbetalningen ske endast upp till denna nivå. I händelse av kontroll där den konstaterade omfattningen är mindre än den omfattning stödmottagaren sökt utbetalning för, bör villkorsavdraget göras från det belopp stödmottagaren är berättigad till efter reducering för areal- eller djuravvikelse enligt IAKS-förordningen¹.

I de fall djurinnehavet utgör den begränsande faktorn bör villkorsavdraget göras från det belopp stödmottagaren är berättigad till med hänsyn till det faktiska djurinnehavet.

För villkorsfel på areal i ansökan om utbetalning som inte kan leda till utbetalning på grund av takregler för djurinnehav bör inget avdrag göras.

Utebliven skötsel av landskapselement

Vid utebliven skötsel av landskapselement eller del av landskapselement bör stödbeloppet sättas ned med en summa som motsvarar skötsel- felets omfattning multiplicerat med 1,5.

Åtgärden fäbodbeten inom stödet för bevarande av betesmarker och slåtterängar

Om en brukare kan visa att betesdjur blivit rovdjursrivna vid fäbodbetet bör hänsyn till detta tas vid beräkningen av stödbeloppet och ett mindre avdrag för villkorsfel får göras.

Bestämning av areal med villkorsfel - blockbundna stöd

Bestämning av areal med villkorsfel bör göras med utgångspunkt från beslutet om åtagande eller ansökan om åtagande efter utredning enligt

---

¹ Kommissionens förordningen (EEG) nr 3887/92 av den 23 december 1992 om fastställandet av tillämpningsföreskrifter för det integrerade administrations- och kontrollsystemet för vissa av gemenskapens stödssystem (EGT L 391, 31.12.1992, s. 36, Celex 31992R3887).

GAR-föreskrifterna². I händelse av kontroll bestäms arealen utifrån de uppgifter som har konstaterats vid kontrollen. Bestämning av areal med villkorsfel bör därefter göras enligt följande:

Areal med villkorsfel bör motsvara skillnaden mellan areal i beslut om åtagande och den areal som länsstyrelsen efter utredning eller kontroll har konstaterat att jordbrukaren sköter. Areal med villkorsfel beräknas som total areal för samtliga skiften inom varje grödgrupp, stödområde respektive ersättningsnivå

Avvikelse mot minsta tillåna omfattning av areal eller djur- icke block-bundna stöd

Villkorsfel, som innebär att den minsta tillåna omfattningen av areal som anges i beslut om åtagande inte uppnås under ett enskilt år, kan förekomma i miljöersättningarna för

1. åtgärder för minskat kväveläckage,
2. miljövänlig odling av bruna bönor på Öland, och
3. miljövänlig odling av sockerbetor på Gotland.

Vid sådant villkorsfel bör villkorsavdraget bestämmas med utgångspunkt från de uppgifter stödmottagaren har lämnat i ansökan om utbetalning, eller i händelse av kontroll, de uppgifter som konstaterats vid denna. Nedsättningen av stöd bör göras enligt följande:

1. Då det inte finns möjlighet att kompensera med andra skiften som stödmottagaren brukar men inte har sökt utbetalning för, bör villkorsavdraget motsvara stödbeloppet för skillnaden mellan minsta tillåna omfattning och den omfattning stödmottagaren har sökt utbetalning för. I händelse av kontroll bör villkorsavdraget motsvara stödbeloppet för skillnaden mellan minsta tillåna omfattning och den omfattning som har konstaterats vid kontrollen.

2. Då det finns möjlighet att kompensera med andra skiften som stödmottagaren brukar men inte har sökt utbetalning för och som uppfyller stöd villkoren, bör villkorsavdraget motsvara stödbeloppet för skillnaden mellan minsta tillåna omfattning och den omfattning arealen kan få efter sådan kompensation. I händelse av kontroll bör villkorsavdraget motsvara stödbeloppet för skillnaden mellan minsta tillåna omfattning och den omfattning som kan konstateras efter beaktande av kompensation.

Allmänna råd till 1 kap. 19 § LBU-förordningen

Allmänt om hävning av beslut

Inför ett hävningsbeslut bör helhetsbedömningen av det aktuella jordbruksföretagets möjligheter att uppfylla målsättningen med stödet beaktas.

---

² Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:24) om rutiner vid länsstyrelsens handläggning av ärenden om jordbrukarstöd.

Bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer

I stödet för bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer kan inte enstaka block på en åtagandeenhet hävas. En delvis hävning kan endast ske i de fall den sökande har en åtagandeenhet som utöver den egna gården dessutom består av en eller flera arrendegårdar.

Allvarliga villkorsfel

Med allvarliga villkorsfel avses fel som har så stor betydelse inom ett stöd för miljövänligt jordbruk att syftet med stödet inte uppnås om felet föreligger. Exempel på fel som bör anses allvarliga är följande:

1. Kraven på skötsel eller borttagande av igenväxningsvegetation har kraftigt åsidosatts eller har åsidosatts under mer än ett år,

2. borttagande av värdefulla landskapselement i stödet för bevarande av värdefulla natur- och kulturmiljöer och stödet för bevarande av betesmarker och slåtterängar,

3. åsidosättande av den åtgärdsplan länsstyrelsen fastställt för stöd som rör bevarande av betesmarker och slåtterängar, annat än i mindre omfattning,

4. kemisk bekämpning i betesmarker och slåtterängar,

5. omfattande eller upprepad gödsling i betesmarker och slåtterängar,

6. gödsling som negativt påverkat hävdbeväxtad flora i betesmarker och slåtterängar,

7. en kombination av flera olika arealrelaterade villkorsfel inom stödet för ekologiska produktionsformer, annat än i mindre omfattning,

8. en kombination av flera olika djurrelaterade villkorsfel inom stödet för ekologiska produktionsformer, annat än i mindre omfattning,

9. kombinationer av areal- och djurrelaterade villkorsfel inom stödet för ekologiska produktionsformer, annat än i mindre omfattning,

10. omfattande eller upprepade arealrelaterade villkorsfel inom stödet för ekologiska produktionsformer,

11. omfattande eller upprepade djurrelaterade villkorsfel inom stödet för ekologiska produktionsformer,

12. omfattande eller upprepad brytning av fånggröda före tidigaste brytningsdatum på mark som omfattas av åtgärden fånggrödor,

13. omfattande eller upprepad jordbearbetning före den 1 januari på mark som omfattas av åtgärden vårbearbetning,

14. omfattande eller upprepad underlåtelse av underhåll av våtmark eller småvatten inom stödet för skötsel av våtmarker och småvatten vilket har lett till att anläggningens funktion gått förlorad,

15. spridning av gödsel eller bekämpningsmedel inom område som omfattas av stödet för skötsel av våtmarker och småvatten,

16. omfattande eller upprepad spridning av gödselmedel eller kemiska bekämpningsmedel på en skyddszon, samt

17. omfattande eller upprepade brott av skyddszon innan skyddszonen uppfyllt kravet på liggetid.

Mindre allvarliga fel

Vid mindre allvarliga mät-, ägoslags- eller klassificeringsfel får ett beslut om stöd hävas delvis. Exempel på fel som kan betraktas som mindre allvarliga är att den areal som länsstyrelsen kommer fram till efter utredning av ansökan enligt GAR-föreskrifterna eller konstaterar vid en kontroll är mindre än arealen i beslut om åtagande. Delvis hävning kan även tillämpas vid mindre allvarliga villkorsfel där endast en mindre del av åtagandet inte kan uppnåsytet med stödet.

Stöd för öppet och varierat odlingslandskap och stöd för ågärder för minskat kväveläckage kan inte hävas delvis.

Allmänna råd till 2 kap. 1 § LBU-förordningen

Ansökan om vidgat åtagande – byte av stödform

Byte av stödform bör endast medges om det nya åtagandet innebär en större miljönytta än det gamla.

Att byta från ett blockbundet till ett icke blockbundet stöd kan inte anses som högre miljönytta. Att ersätta åkermarksstöd med betesmarksstöd eller tvärt om, kan inte heller anses leda till högre miljönytta.

Övergångsbestämmelser

De tidigare utfärdade allmänna råden (1998:3) gäller fortfarande ifråga om stödärenden för vilka förordningen (1997:1336) om miljöstöd tillämpas.

INGBRITT IRHAMMAR

Lena Söderman
(Miljö - och regionalstödsenheten)